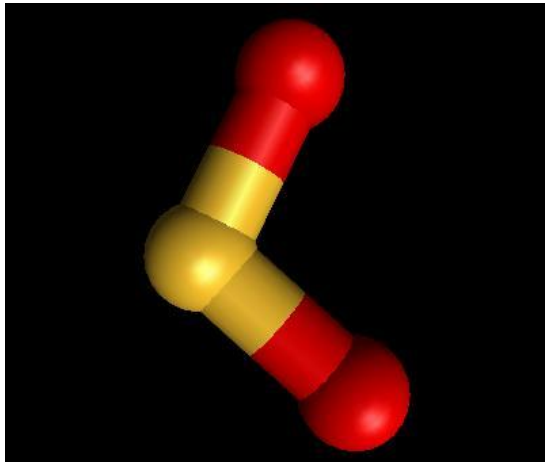

Imenovanje binarnih spojin

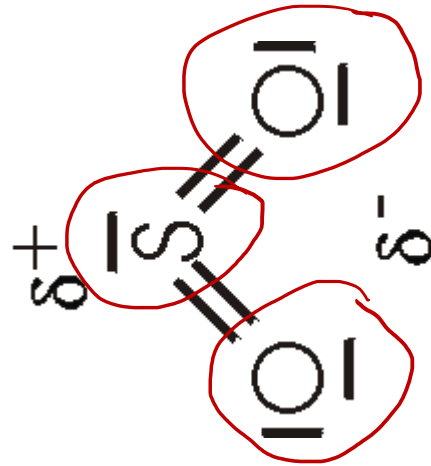
Kaj so binarne spojine in kako jih imenujemo?

Binarna spojina je sestavljena iz dveh različnih elementov.

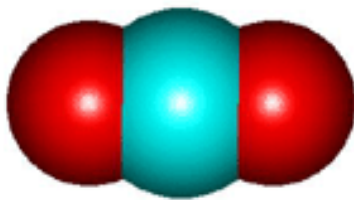
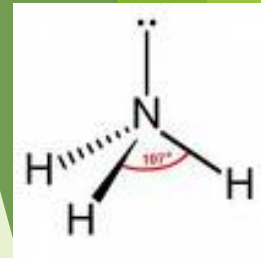

SO₂

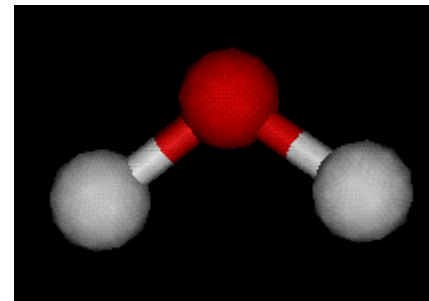
NH₃

AMONIJAK

CO₂

HCN
H₂SO₄
C₆H₁₂O₆

H₂O

Kemijska nomenklatura

To so pravila za poimenovanje spojin.

Binarne spojine lahko poimenujemo:

- S pomočjo grških števnikov
- Po Ewens-Bassetovem sistemu

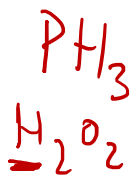

Imenovanje z grškimi števnikmi

Števniki, ki jih uporabljamo pri imenovanju spojin:

Število	Števnik
1	<u>mono*</u>
2	di
3	tri
4	tetra
5	penta
6	heksa
7	hepta
8	okta
9	nona**
10	deka

~~SO~~

~~SO₂~~

Fonetično zapisana latinska imena s končnico **-id**:

Ime in simbol elementa	Ime v spojin
fluor, F	fluorid
klor, Cl	klorid
brom, Br	bromid
jod, I	jodid
vodik, H	<u>hidrid</u>
kisik, O	<u>oksid</u>
žveplo, S	sulfid
ogljik, C	karbid
dušik, N	<u>nitrid</u>
fosfor, P	<u>fosfid</u>

NO

2

dušikov

dioksid

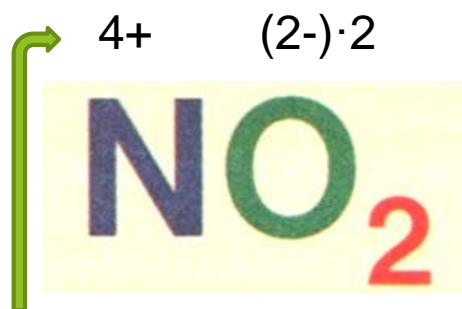
Prvi element ima slovensko ime in pripono -ov ali -ev.

Drugi element ima fonetično zapisano latinsko osnovo in končnico -id

Ewens-Bassetov sistem

- ▶ Pri tem poimenovanju moramo navesti naboj prvega atoma v spojini, ki ga zapišemo v oklepaj za imenom tega elementa.

Dušikov (4+) oksid

Fluorid (F¹⁻ fluoridni ion)

Fluor je na drugem mestu v spojini.

Formula snovi	Ime z grškimi števnik	Ime po Ewens-Bassett sistemu
$K\overset{1+}{F}^{\overset{1-}{}}$	kalij <u>ev</u> fluor <u>id</u>	kalij <u>ev</u> (1+) fluor <u>id</u>
$Mn\overset{2+}{F}_2^{\overset{(1-)}{\cdot}2}$	MANGANOV <u>DIFLUORID</u>	MANGANOV (II) FLUORID
$Fe\overset{3+}{F}_3^{\overset{(1-)}{\cdot}3}$	ŽELEZOV TRIFLUORID	ŽELEZOV (III) FLUORID
$Se\overset{(4+)}{F}_4^{\overset{(6-)}{\cdot}4}$	SELENOV TETRAFLUORID	SELENOV (IV) FLUORID
$V\overset{5+}{F}_5^{\overset{(6-)}{\cdot}5}$	VANADIJEV PENTAFLUORID	VANADIJEV (V) FLUORID

Klorid (Cl¹⁻ kloridni ion)

Klor je na zadnjem mestu v spojini.

Formula snovi	Ime z grškimi števniki	Ime po Ewens-Bassett sistemu
LiCl	litij <u>ev</u> klor <u>id</u>	litij <u>ev</u> (1+) klor <u>id</u>
CaCl ₂		
CrCl ₃		
SiCl ₄		
PCl ₅		
CrCl ₆		

Hidrid (H^{1-} hidridni ion)

Vodik je na zadnjem mestu v molekuli.

Formula snovi	Ime z grškimi števniki	Ime po Ewens-Bassett sistemu
AgH	srebro <u>v</u> hidr <u>id</u>	srebro <u>v</u> (I) hidr <u>id</u>
$Mg^{2+} (1^-) \cdot 2$ MgH ₂	MAGNEZIJEV DIIHIDRID	MAGNEZIJEV(II)HIDRID
AlH ₃		

Oksid (O^{2-} oksidni ion)

Kisik je na zadnjem mestu v molekuli.

Formula snovi	Ime z grškimi števniki	Ime po Ewens-Bassett sistemu
Cs_2O	dicezijev oksid	Cezijev (1+) oksid
FeO		
Sc_2O_3		
N_2O_5		
P_4O_{10}		
Cl_2O_7		

Sulfid (~~S²⁻~~ sulfidni ion)

Žveplo je na zadnjem mestu v molekuli.

Formula snovi	Ime z grškimi števniki	Ime po Ewens-Bassett sistemu
Ag ₂ S	disrebr <u>ov</u> sulfid	Srebr <u>ov</u> (1+) sulfid
CdS		
Ni ₂ S ₃		
Bi ₂ S ₅		
Mn ₂ S ₇		

Nitrid (N^{3-} nitridni ion)

Dušik je na zadnjem mestu v molekuli.

Formula snovi	Ime z grškimi števniki	Ime po Ewens-Bassett sistemu
K_3N^{3-}	trikalijev nitrid	kalijev (1+) nitrid
$\text{Sr}_3\text{N}_2^{3-}$	TRISTRONCIJEV DINITRID	STRONCIJEV (II) NITRID
CrN^{3-}	KROMOV NITRID	KROMOV (III) NITRID
Si_3N_4		
P_3N_5		

Fosfid (P³⁻ fosfidni ion)

Fosfor je na zadnjem mestu v molekuli.

Formula snovi	Ime z grškimi števniki	Ime po Ewens-Bassett sistemu
$\overset{+1}{\text{Cu}}_3\overset{3-}{\text{P}}$	tribakro <u>ov</u> fos <u>fid</u>	bakro <u>ov</u> (1+) fos <u>fid</u>
$\overset{+2}{\text{Ni}}_3\overset{3-}{\text{P}}_2$	TRINIKLJEV DIFOSFID	NIKLJEV (II) FOSFID

